

GÖKÇE GÜLTEKİN YILMAZ

**İŞKENCE VE KÖTÜ
MUAMELE YASAĞINDA
CEZASIZLIK SORUNU**

onikilevha
KURUMSAL YERLEŞİM VE YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ NORMATİF ÇERÇEVESİ VE GENEL KAVRAMLAR

I. İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ NORMATİF ÇERÇEVESİ.....	5
A. Uluslararası ve Bölgesel Nitelikli Belgeler ve Sözleşmeler.....	5
1. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi.....	6
2. BM Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme.....	7
3. BM İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Muamele ya da Cezaya Karşı Sözleşme.....	8
4. Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı ya da Küçültücü Ceza Veya Muamelenin Önlenmesine Dair Sözleşme.....	10

5. Amerikalılar Arası İşkencenin Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi.....	11
6. İstanbul Protokolü	13
7. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	14
B. Ulusal Mevzuat.....	15
1. Anayasa.....	16
2. Türk Ceza Kanunu'nda İşkence ve Kötü Muamele Eylemlerini Yaptırım Altına Alan Düzenlemeler	17
a. İşkence Suçu (94. madde)	17
b. Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış İşkence Suçu (95. madde)	19
c. Eziyet Suçu (96. madde).....	20
d. Kasten Yaralama (86. madde)	22
e. Kötü Muamele (232. madde)	24
f. Zor Kullanma Yetkisine İlişkin Sınırın Aşılması (256. madde)	25
g. Görevi Kötüye Kullanma (257. madde).....	26
h. Resmi Belgede Sahtecilik (204. ve 210. maddeler)	26
i. Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar (102. madde vd.)	29
3. Ceza Muhakemesi Kanunu'na Göre İfade Alma ve Sorguda Yasak Usuller	32
II. GENEL KAVRAMLAR.....	35
A. İnsan Onuru Kavramı.....	35
B. İşkence ve Kötü Muamele Yasağının Mutlaklığı.....	38
C. Asgari Eşik Kavramı.....	41
D. İşkencenin Diğer Kötü Muamele Türlerinden Ayırt Edilmesi	46
1. İşkence Sayılan Fiiller	47
2. Amaç Unsuru	52
E. İnsanlık Dışı Muamele veya Ceza.....	55
F. Aşağılayıcı Muamele veya Ceza	60
G. Anayasa'nın 17/1. Fıkrası ile 17/3. Fıkrası Arasındaki Ayrım ..	63

İKİNCİ BÖLÜM
İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE
YASAĞINDA DEVLETİN
YÜKÜMLÜLÜKLERİ

I. GENEL OLARAK.....	67
II. DEVLETİN NEGATİF YÜKÜMLÜLÜKLERİ	68
III. DEVLETİN POZİTİF YÜKÜMLÜLÜKLERİ	70
A. Devletin Esasa İlişkin Pozitif Yükümlülüğü	70
1. Koruma Yükümlülüğü ve Yatay Etki.....	72
2. Mevzuat Oluşturma Yükümlülüğü.....	74
B. Devletin Usule İlişkin Pozitif (Etkili Soruşturma)	
Yükümlülüğü	76
1. Soruşturmanın Re’sen Başlaması.....	79
2. Soruşturmanın Derhal Başlaması.....	80
3. Soruşturma Organlarının Bağımsızlığı.....	82
4. Soruşturmanın Makul Bir Özen ve Hızla Yapılması.....	85
5. Soruşturmanın Şeffaflığı, Kamu Tarafından	
Denetimi ve Mağdurun Etkili Katılımı.....	87
C. Etkili Başvuru Hakkı ve Etkili Soruşturma Yükümlülüğü	89

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE
YASAĞINDA CEZASIZLIK SONUCU
DOĞURAN DURUMLAR VE KONUYA
İLİŞKİN YARGISAL İÇTİHA TLAR

I. GENEL OLARAK.....	97
II. NİTELENDİRME SORUNU	100

III. SORUŞTURMANIN UYGUN VE EKSİKSİZ YÜRÜTÜLMEMESİNDEN KAYNAKLANAN DURUMLAR.....	104
A. Kötü Muamelenin Belgelendirilmesi (Adli Raporlardaki Eksiklikler).....	105
B. Tanıkların Dinlenmemesi.....	113
C. Delillerin Deęerlendirilmesi Sorunu	118
IV. 4483 SAYILI KANUN'UN UYGULAMASINDAN KAYNAKLANAN SORUNLAR.....	122
V. GÖREVDEN UZAKLAŐTIRMA VE MESLEKTEN İHRAÇ YAPTIRIMI	128
VI. ZAMANAŐIMI SORUNU	133
VII. HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI KARARLARI	143
VIII. CEZALARIN İNDİRİMİ VE ERTELENMESİ.....	153
IX. AF SORUNU.....	161
SONUÇ	167
KAYNAKÇA	173